

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU

Član 1.

U Zakonu o radu („Službeni glasnik RS”, br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14 i 13/17 – US) u članu 35. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Poslodavac je dužan da na osnovu ugovora o radu ili drugog ugovora o obavljanju poslova zaključenog u skladu sa ovim zakonom podnese jedinstvenu prijavu na obavezno socijalno osiguranje u roku propisanom zakonom kojim se uređuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, a najkasnije pre stupanja zaposlenog i drugog radno angažovanog lica na rad.”

Član 2.

U članu 55. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Poslodavac je dužan da vodi dnevnu evidenciju o prekovremenom radu zaposlenih.”

Član 3.

U članu 180. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Upozorenje se dostavlja zaposlenom na način propisan za dostavljanje rešenja o otkazu ugovora o radu iz člana 185. ovog zakona.”

Član 4.

U članu 270. posle reči: „radni odnosi” dodaju se reči: „i podnošenje jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje.”

Član 5.

U članu 272. stav 3. reči: „Ministar je dužan” zamenjuju se rečima: „Ministar, odnosno lice koje on ovlasti dužno je da”.

Član 6.

U članu 275. stav 1. na kraju tačke 5) tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 6) koja glasi:

„6) ako zaposlenom uskrati pravo na otpremninu u skladu sa odredbama ovog zakona (član 158).”

Član 7.

U članu 276. uvodna rečenica u stavu 1. menja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 150.000 do 300.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica, a preduzetnik sa kaznom od 50.000 do 150.000 dinara:

U tački 1) reči: „(član 35)” zamenjuju se rečima: „(član 35. stav 1)”

Posle tačke 1) dodaje se nova tačka 1a) koja glasi:

„1a) ako ne vodi dnevnu evidenciju o prekovremenom radu zaposlenih u skladu sa odredbama ovog zakona (član 55. stav 6);”

Tačka 5) briše se.

Stav 2. menja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu, odnosno zastupnik pravnog lica.”.

Član 8.

Posle člana 276. dodaje se novi član 276a koji glasi:

„Član 276a

Propuštanje propisanog roka za podnošenje jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje (član 35. stav 2), predstavlja prekršaj za koji se izriče novčana kazna propisana članom 31. Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja („Službeni glasnik RS”, br. 30/10, 44/14 – dr. zakon i 116/14).”

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 8. Ustava Republike Srbije, kojim se utvrđuje da Republika Srbija, između ostalog, uređuje sistem u oblasti radnih odnosa.

II. Razlozi za donošenje zakona

Zakon o radu predstavlja sistemski zakon koji reguliše prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa, odnosno po osnovu rada.

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste preciziranje i dopuna pojedinih odredaba, u cilju njihovog efikasnijeg sprovođenja u praksi. Izmene zakona predlažu se na osnovu inicijative Inspektorata za rad, u sastavu Ministarstva za rad, zapošljavanje boračka i socijalna pitanja, kao organa koji vrši nadzor nad primenom ovog zakona, a u cilju nesmetanog postupanja inspektora rada u okviru delokruga njihove nadležnosti.

III. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

Članom 1. dopunjuje se član 35. Zakona o radu, tako što se dodaje novi stav koji propisuje da je poslodavac dužan da podnese jedinstvenu prijavu na obavezno socijalno osiguranje u roku propisanom zakonom kojim se uređuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, a najkasnije pre stupanja zaposlenog i drugog radno angažovanog lica na rad. Razlog za ovu izmenu je potreba za suzbijanjem rada „na crno” sa aspekta inspekcijuskog nadzora. Česta je pojava, da ukoliko poslodavac ugovore o radu drži u poslovnim prostorijama, prilikom nadzora budu dati ugovori na kojima je datum zaključenja upravo dan vršenja nadzora, što ukazuje na to da se datum zaključenja ugovora o radu unosi na licu mesta tokom nadzora, a da prijava na obavezno osiguranje nije podneta, jer još nije protekao rok za podnošenje iste. Ukoliko poslodavac zaključi ugovore o radu koje je antitadirao sa zatečenim licima i izvrši prijavu na obavezno osiguranje, formalno-pravno taj poslodavac nije učinio prekršaj, te se protiv njega ne može podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Članom 2. dopunjuje se član 55. Zakona o radu, tako što se dodaje novi stav koji propisuje da je poslodavac dužan da vodi dnevnu evidenciju o prekovremenom radu zaposlenih. Ovo iz razloga što inspektori rada nisu bili u mogućnosti da utvrde postojanje prekovremenog rada. U praksi poslodavci vode evidenciju prisutnosti na radu, ali kako nemaju ovu obavezu propisanu zakonom, ne moraju istu dati inspektorima rada na uvid. Prekovremeni rad koji se ne evidentira, po pravilu se i ne plaća zaposlenom.

Članom 3. dopunjuje se član 180. Zakona o radu, tako što se dodaje novi stav koji propisuje da se upozorenje dostavlja zaposlenom na način propisan za dostavljanje rešenja o otkazu ugovora o radu iz člana 185. ovog zakona. Odredbama čl. 179-186. Zakona o radu regulisan je postupak otkazivanja ugovora o radu, a odredbom člana 185. istog zakona propisan je način dostavljanja rešenja tako da se rešenje zaposlenom dostavlja lično, u prostorijama poslodavca, odnosno na adresu boravišta ili prebivališta zaposlenog, a ako poslodavac nije mogao da izvrši dostavu na navedeni način o tome se sačinjava pismena beleška a rešenje se objavljuje na oglasnoj tabli poslodavca i po proteku roka od osam dana smatra se dostavljenim. Zakonom o radu regulisan je način dostavljanja rešenja o otkazu ugovora o radu ali nije propisan način dostavljanja upozorenja, pa je u praksi došlo do različitih tumačenja, odnosno da li se na dostavljanje upozorenja primenjuju odredbe Zakona

o radu ili Zakona o opštem upravnom postupku koji na drugačiji način reguliše dostavljanje. Upozorenje, u smislu navedene zakonske odredbe, predstavlja akt poslodavca koji se dostavlja zaposlenom u postupku utvrđivanja njegove odgovornosti za povredu radne obaveze ili nepoštovanje radne discipline, a najčešće rezultira otkazom ugovora o radu. Navedena odredba zakona o dostavljanju rešenja trebalo bi da se primenjuje i na dostavljanje upozorenja jer od dana dostavljanja upozorenja teče rok zaposlenom da se izjasni na navode iz upozorenja i da se njegovo izjašnjenje uzme u obzir prilikom njegovog utvrđivanja odgovornosti i izricanja mere, odnosno eventualnog davanja otkaza.

Članom 4. propisuje da će inspektor podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i u slučaju kada poslodavac odnosno direktor ili preduzetnik nije podneo jedinstvenu prijavu na obavezno socijalno osiguranje (član 270. Zakona o radu).

Članom 5. dopunjuje se član 272. Zakona o radu, tako da se daje mogućnost ministru da ovlasti drugo lice koje će odlučivati po žalbama na rešenja inspektora rada.

Članom 6. dopunjuje se član 275. Zakona o radu, čime se propisuje novčana kazna u većem iznosu za poslodavca koji zaposlenom uskrati pravo na otpremninu u slučaju prestanka radnog odnosa po osnovu viška zaposlenih. Do sada je ovakvo nepostupanje poslodavca bilo sankcionisano u okviru člana 276. Zakona o radu kojim su utvrđene novčane kazne za prekršaje u nižem iznosu.

Članom 7. menja se član 276. Zakona o radu, tako što se povećava iznos novčane kazne za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica, preduzetnika, odgovornog lica u pravnom licu, odnosno zastupnika pravnog lica, čime se omogućava izricanje kazne po osnovima navedenim u ovom članu, imajući u vidu da je odredbom člana 42. stav 3. Zakona o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS”, broj 36) propisano da inspektor protiv nadziranog subjekta neće podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno neće mu izdati prekršajni nalog kada najviši iznos zaprećene kazne za prekršaj ne prelazi 100.000 dinara. Ovim je izvršeno usklađivanje Zakona o radu sa navedenim odredbama zakona o inspekcijском nadzoru i omogućeno sankcionisanje poslodavca za prekršaje propisane u članu 276. Zakona o radu. Propisuje se kaznena odredba za poslodavca koji ne vodi dnevnu evidenciju zaposlenih o prekovremenom radu. Tačka 5) se briše iz razloga što je ista uređena dopunom člana 275. Zakona o radu.

Članom 8. propisuje se da propuštanje propisanog roka za podnošenje jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje (član 35. stav 2), predstavlja prekršaj za koji se izriče novčana kazna propisana članom 31. Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja („Službeni glasnik RS”, br. 30/10, 44/14 – dr. zakon i 116/14).

Članom 9. propisano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. Procena finansijskih sredstava

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

U skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku iz razloga što je, između ostalog, neophodno da se omogući primena Zakona o radu u delu koji uređuje nadzor inspekcije rada. Ove izmene zakona će doprineti hitnom otklanjanju spornih situacija i problema sa

k kojima se inspektori rada susreću u vršenju inspekcijskog nadzora, a posebno u delu koji se odnosi na izricanje novčanih kazni i usklađivanje sa odgovarajućim odredbama Zakona o inspekcijskom nadzoru. Predložene izmene odnose se na materiju koja se mora regulisati zakonom, tako da nije moguće na drugi način rešiti probleme sa kojima se inspekcija rada susreće.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O RADU KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Član 35.

Poslodavac je dužan da ugovor o radu, odnosno drugi ugovor u skladu sa ovim zakonom ili njihovu kopiju drži u sedištu ili drugoj poslovnoj prostoriji poslodavca ili na drugom mestu, u zavisnosti od toga gde zaposleni ili radno angažovano lice radi.

POSLODAVAC JE DUŽAN DA NA OSNOVU UGOVORA O RADU ILI DRUGOG UGOVORA O OBAVLJANJU POSLOVA ZAKLJUČENOG U SKLADU SA OVIM ZAKONOM PODNESE JEDINSTVENU PRIJAVU NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE U ROKU PROPISANOM ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE CENTRALNI REGISTAR OBAVEZNOG SOCIJALNOG OSIGURANJA, A NAJKASNIJE PRE STUPANJA ZAPOSLENOG I DRUGOG RADNO ANGAŽOVANOG LICA NA RAD.

Član 55.

Radna nedelja traje, po pravilu, pet radnih dana.

Raspored radnog vremena u okviru radne nedelje utvrđuje poslodavac.

Radni dan, po pravilu, traje osam časova.

Poslodavac kod koga se rad obavlja u smenama, noću ili kad priroda posla i organizacija rada to zahteva - radnu nedelju i raspored radnog vremena može da organizuje na drugi način.

Ako priroda posla i organizacija rada dozvoljava, početak i završetak radnog vremena može se utvrditi, odnosno ugovoriti u određenom vremenskom intervalu (klizno radno vreme).

POSLODAVAC JE DUŽAN DA VODI DNEVNU EVIDENCIJU O PREKOVREMENOM RADU ZAPOSLENIH.

Član 180.

Poslodavac je dužan da pre otkaza ugovora o radu u slučaju iz člana 179. st. 2. i 3. ovog zakona, zaposlenog pisanim putem upozori na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu i da mu ostavi rok od najmanje osam dana od dana dostavljanja upozorenja da se izjasni na navode iz upozorenja.

U upozorenju iz stava 1. ovog člana poslodavac je dužan da navede osnov za davanje otkaza, činjenice i dokaze koji ukazuju na to da su se stekli uslovi za otkaz i rok za davanje odgovora na upozorenje.

UPOZORENJE SE DOSTAVLJA ZAPOSLENOM NA NAČIN PROPISAN ZA DOSTAVLJANJE REŠENJA O OTKAZU UGOVORA O RADU IZ ČLANA 185. OVOG ZAKONA.

Član 270.

Inspektor rada podneće zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ako nađe da je poslodavac, odnosno direktor ili preduzetnik, povredom zakona ili drugih propisa kojima se uređuju radni odnosi I PODNOŠENJE JEDINSTVENE PRIJAVE NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE, izvršio prekršaj.

Član 272.

Protiv rešenja inspektora rada može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba na rešenje iz člana 271. ovog zakona ne odlaže izvršenje rešenja.

Ministar, ODNOSNO LICE KOJE ON OVLASTI DUŽNO JE da u roku od 30 dana od dana prijema žalbe odluči po žalbi.

Protiv konačnog rešenja iz člana 271. st. 1. i 2. ovog zakona ne može da se pokrene upravni spor.

Član 275.

Novčanom kaznom od 400.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica:

1) ako pozove na odgovornost predstavnika zaposlenih koji postupa u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom (član 13);

2) ako zaposlenom ne preda primerak ugovora o radu u skladu sa odredbama ovog zakona (član 30. stav 4);

3) ako postupi suprotno odredbama ovog zakona koje uređuju godišnji odmor (čl. 68-75);

4) ako zaposlenom koji je ostvario pravo na mirovanje radnog odnosa uskrati pravo da se vrati na rad (član 79);

5) ako zaposlenom ne isplati naknadu troškova, odnosno drugo primanje u skladu sa odredbama ovog zakona (čl. 118-120);

6) AKO ZAPOSLENOM USKRATI PRAVO NA OTPREMNINU U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA (ČLAN 158).

Novčanom kaznom od 100.000 do 300.000 dinara za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik.

Novčanom kaznom od 20.000 do 40.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

Član 276.

~~Novčanom kaznom od 100.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica, a preduzetnik sa kaznom od 50.000 dinara~~

NOVČANOM KAZNOM OD 150.000 DO 300.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ POSLODAVAC SA SVOJSTVOM PRAVNOG LICA, A PREDUZETNIK SA KAZNOM OD 50.000 DO 150.000 DINARA:

1) ako ne drži primerak ugovora ili kopije ugovora u skladu sa odredbama ovog zakona (član 35. STAV 1);

1A) AKO NE VODI DNEVNU EVIDENCIJU O PREKOVREMENOM RADU ZAPOSLENIH U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA (ČLAN 55. STAV 6);

2) ako ne obezbedi vreme za odmor u toku dnevnog rada, dnevni i nedeljni odmor u skladu sa odredbama ovog zakona (čl. 64. do 67);

3) ako zaposlenom ne odobri korišćenje plaćenog odsustva u skladu sa odredbama ovog zakona član 77);

4) ako ne vodi mesečnu evidenciju o zaradi i naknadi zarade u skladu sa odredbama ovog zakona (član 122);

~~5) ako zaposlenom uskrati pravo na otpremninu u skladu sa odredbama ovog zakona (član 158);~~

6) ako zaposlenom uskrati pravo na otkazni rok, odnosno naknadu zarade u skladu sa ovim zakonom (član 189);

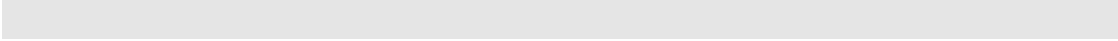
7) ako zaposlenom ne vrati uredno popunjenu radnu knjižicu (član 204).

~~Novčanom kaznom od 10.000 dinara za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, odnosno zastupnik pravnog lica~~

NOVČANOM KAZNOM OD 10.000 DO 20.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ODGOVORNO LICE U PRAVNOM LICU, ODNOSNO ZASTUPNIK PRAVNOG LICA.

ČLAN 276A

PROPUŠTANJE PROPISANOG ROKA ZA PODNOŠENJE JEDINSTVENE PRIJAVE NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE (ČLAN 35. STAV 2), PREDSTAVLJA PREKRŠAJ ZA KOJI SE IZRIČE NOVČANA KAZNA PROPISANA ČLANOM 31. ZAKONA O CENTRALNOM REGISTRU OBAVEZNOG SOCIJALNOG OSIGURANJA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 30/10, 44/14 – DR. ZAKON I 116/14).

**OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE
UNIJE**
1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada

Obrađivač: Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o radu.

Draft Law on Amendments and Additions to the Labour Law

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

Predloženim izmenama i dopunama Zakona o radu ne vrši se usklađivanje sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, već se preciziraju i dopunjuju pojedine odredbe, u cilju njihovog efikasnijeg sprovođenja u praksi i usklađivanja sa Zakonom o inspekcijском nadzoru, a na predlog Inspektorata za rad

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

/

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

/

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

Predloženim izmenama i dopunama Zakona o radu ne vrši se usklađivanje sa propisima EU, već se preciziraju i dopunjuju pojedine odredbe, u cilju njihovog efikasnijeg sprovođenja u praksi i usklađivanja sa Zakonom o inspekcijском nadzoru, a na predlog Inspektorata za rad.

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

/

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona o radu ne vrši se usklađivanje sa propisima EU, već se preciziraju i dopunjuju pojedine odredbe, u cilju njihovog efikasnijeg sprovođenja u praksi i usklađivanja sa Zakonom o inspekcijском nadzoru, a na predlog Inspektorata za rad.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

/

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

S obzirom da se Nacrtom zakona o izmenama i dopunama Zakona o radu ne vrši usklađivanje sa odgovarajućim propisima Evropske unije, nisu izvršene konsultacije sa Evropskom komisijom.